

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	37353 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

04.06.2024 р.

Справа № 0921/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Пастухов Валерій Іванович – головуєчий,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Карпук Леся Михайлівна,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

Центилю Леонід Васильович,

Яковенко Роман Володимирович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37353
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у Миколаївському Національному Аграрному Університеті (МНАУ) має чітко сформовані цілі, які відповідають місії та стратегії вищого навчального закладу. Реалізація ОНП ґрунтується на традиціях і стратегічних орієнтирах діяльності МНАУ.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих осіб, при цьому враховані інтереси та пропозиції різних груп стейкхолдерів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання в основному визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

На час проведення акредитаційної експертизи ОНП державний стандарт відсутній. Проте ОНП, що акредитується, відповідає низці законів та положень: Закону України про вищу освіту (2014 р. <http://surl.li/jhtp>); Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (<https://www.kmu.gov.ua/npras/248945529>). В цілому освітній процес за обов'язковими та рекомендованими варіативними освітніми компонентами ОНП уможливорює досягнення ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) в основному відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми в цілому структурований; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, у тому числі і за рахунок вибору тематик науково-дослідних завдань, різних курсів, навчальних програм, тощо.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають достатню практичну підготовку здобувачів рівня доктора філософії, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Проте вважаємо за доцільне додати до анонімного анкетування питання з практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП в цілому передбачає набуття аспірантами соціальних навичок (soft skills).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

На час проведення акредитаційної експертизи Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 204 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва відсутній".

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) в цілому відображає фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Проте на нашу думку було б за доцільне до анонімного анкетування внести питання щодо якості змісту освітніх компонентів, які формують професійні якості здобувачів, а також щодо академічного навантаження.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На даний час підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за дуальною формою освіти у МНАУ не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому в аспірантуру на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та вчасно оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому в аспірантуру за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У МНАУ визначені зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. В МНАУ Міжнародна співпраця реалізується відповідно до укладених договорів з установами Королівства Данія (<http://surl.li/snwoi>), Молдови (<http://surl.li/snwol>), Казахстану (<http://surl.li/sold>), Узбекистану (<http://surl.li/snwov>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Для здобувачів рівня вищої освіти доктора філософії на офіційному сайті МНАУ оприлюднена процедура перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти, що отримані у неформальній/інформальній освіті, яка регулюється Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (<http://surl.li/anica>). У МНАУ створені належні умови для неформальної освіти здобувачів вищої освіти, забезпечивши вільний доступ до онлайн-курсів. При цьому вважаємо, що академічному персоналу та науковим керівникам дисертацій бажано більш ширше популяризувати неформальну освіту серед здобувачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (робочі програми, силабуси або в інший подібний спосіб). На сайті ЗВО в розділі «Аспірантура і докторантура» (<http://surl.li/smkwe>) представлена інформація для здобувачів, зокрема, ОНП (<http://surl.li/slizd>), інформація про ОК (<http://surl.li/smnpf>), навчальні плани (<http://surl.li/smodr>), графік освітнього процесу (<http://surl.li/smkzr>), розклад занять, розклад іспитів, розклад дзвінків (<http://surl.li/smlaf>). У «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), «Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ» (<http://surl.li/apnsm>) викладені порядок і критерії оцінювання у межах ОК.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень здійснюється впродовж всього часу реалізації ОНП – через освітню і наукову складові (поєднання опанування ОК і науково-дослідної роботи визначено ОНП (<http://surl.li/slizd>) і НП (<http://surl.li/smkzg>)). Здобувачі долучені до проведення наукових робіт у навчально-наукових лабораторіях ЗВО, навчально-науково-практичному центрі МНАУ (<http://surl.li/edahp>), науково-дослідних установах на основі існуючих

договорів (<http://surl.li/smpox>), беруть участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, публікують результати власних експериментальних досліджень у наукових журналах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у МНАУ» (<http://surl.li/apmrh>), «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ» (<http://surl.li/anigr>), «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників МНАУ» (<http://surl.li/apvtn>) до початку навчального року проводиться моніторинг та перегляд ОНП за визначення змісту ОК з метою його оновлення. Процес оновлення змісту ОК здійснюється з урахуванням побажань та рекомендацій усіх зацікавлених сторін, а також з врахуванням підвищення кваліфікації, стажування та академічної мобільності НПП, їх участі у науково-практичних конференціях, фахових семінарах, спеціалізованих вчених радах, редколегіях наукових журналів, тощо.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціональна діяльність МНАУ відбувається через міжнародну співпрацю з іноземними партнерами, участь у міжнародних конференціях, вебінарах, семінарах, круглих столах, викладацькій мобільності. Відповідно до діючих договорів відбувається співпраця щодо пошуку спільних грантових програм, обміну досвідом, обговорення можливостей участі здобувачів у міжнародних проєктах, стажуванні та підготовки спільних наукових публікацій із зарубіжними установами. На нашу думку роботу дощо інтернаціоналізації діяльності університету за данною ОНП бажано покращити.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за данною ОНП є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому, а також вчасно оприлюднюються на сайті університету.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти на час проведення акредитаційної експертизи відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Проте аналіз нормативної бази МНАУ (<http://surl.li/apnsm>) дозволив встановити, що процедура проведення контрольних заходів у здобувачів здійснюється тільки одним НПП.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У МНАУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які послідовно втілюються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру

якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Разом з тим на нашу думку доцільно було б включити питання дотримання академічної доброчесності у щорічне анонімне опитування здобувачів і НПП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз кадрового складу в цілому засвідчує високий рівень відповідності академічній кваліфікації викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП. В цілому кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та ПРН за ОНП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Конкурсний відбір НПП у МНАУ унормований низкою документів: Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ (<http://surl.li/apvsa>); Статут МНАУ (<http://surl.li/anidg>); Колективний договір на 2021–2025 роки між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (<http://surl.li/aqaat>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

МНАУ співпрацює з роботодавцями через створену Раду роботодавців (<http://surl.li/rhsq>), що знайшло підтвердження на фокус-групі, залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу відбувається через їх участь у розробленні, рецензуванні та періодичному перегляді ОНП, робочих програм, програм практик, методичних розробок, онлайн-опитуваннях, обговореннях на нарадах, через електронне листування, роботодавці вносять пропозиції з покращення освітньої діяльності та навчання за ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

При підготовці докторів філософії за ОНП 204 МНАУ в достатній мірі використовує практику із залучення до аудиторних занять (лекційних і лабораторно-практичних) професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

МНАУ достатньо сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми, або у співпраці з іншими організаціями.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У МНАУ створено систему стимулювання НПП, яка сприяє розвитку викладацької майстерності педагогів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

У цілому в МНАУ фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

МНАУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище у МНАУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

МНАУ повноцінно забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною освітньою програмою.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У МНАУ створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за даною освітньою програмою.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У МНАУ створено систему заходів, спрямованих на профілактику виникнення і вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У МНАУ процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується чинним законодавством України та внутрішніми нормативними документами університету: Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм (<https://bit.ly/3EGmTjA>) та Положенням про робочі (проектні) групи та групи забезпечення освітніх програм у МНАУ (<https://bit.ly/3jWWx6>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студентоцентроване спрямування МНАУ проявляється на всіх рівнях забезпечення якості освіти. Здобувачі долучені до процедур перегляду ОНП через опитування, прямі звернення до гаранта та студентського декана факультету. Відповідно до Положення про студентське самоврядування (<https://bit.ly/3bV2MXU>), здобувачі вищої освіти безпосередньо залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП, розглядають й оцінюють проекти ОНП на засіданнях деканатів студентського самоврядування (<https://bit.ly/3AL83IT>). Представники студентського самоврядування є членами вчених рад ЗВО (<https://bit.ly/3NCBEfo>) та факультету (<https://bit.ly/41aQqgx>) і мають безпосереднє відношення до розгляду та затвердження ОНП. Позитивною практикою є те, що здобувачі третього освітнього рівня проводять дослідження на підприємствах, що дає їм можливість поглянути на ОНП з практичної точки зору та внести аргументовані побажання.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В МНАУ функціонує Рада роботодавців та випускників факультету ТВППТСБ (<http://surl.li/rrhsq>). Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП (<https://bit.ly/3AJ4qD5>) та інших процедур регламентується Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ (<https://bit.ly/3nPJyDr>).

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У МНАУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП 204.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У МНАУ існує система забезпечення вчасного реагування на виявлені недоліки в освітній програмі.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

До проведення цієї атестації МНАУ за даною ОНП мав умовну акредитацію та відкладену через воєнний стан. На даний час всі недоліки (<http://surl.li/snwrgw>) ретельно опрацьовано, вжито заходів при перегляді та оновленні діючої ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті МНАУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за нею.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У МНАУ визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

МНАУ не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми, або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

МНАУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст освітньо-наукової програми у МНАУ відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Наукові дослідження аспірантів у МНАУ дотичні до напрямків досліджень їхніх наукових керівників.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

МНАУ організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Миколаївський НАУ забезпечує можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів за даною ОНП у МНАУ є активними дослідниками, які беруть участь у реалізації низки наукових проєктів за рахунок коштів державного бюджету.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У МНАУ з метою додержання академічної доброчесності у науково-дослідній діяльності прийнято низку нормативних документів: Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/4oVwfTp>), Кодекс корпоративної культури (<https://bit.ly/4oTuiEg>) та Статут закладу (<https://bit.ly/41MnyMx>), а також рішення вченої ради Миколаївського НАУ. Наявними є такі практики: запроваджено систему запобігання та виявлення академічного плагіату, що поширена на наукові та навчально-методичні видання НПП і здобувачів вищої освіти. Для технічної підтримки перевірки наукових праць на веб-сайті бібліотеки МНАУ, в рубриці «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/arpvf>) висвітлено посилання на сервіси з перевірки наукових доробок та багато іншої важливої інформації. МНАУ визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами університетської спільноти як важливу передумову успішної реалізації місії. Усі НПП обов'язково ознайомлюються з нормами чинного Положення про академічну доброчесність, Етичного кодексу та зобов'язуються дотримуватися та нести відповідальність за невиконання його положень.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При формуванні ОНП на перспективу рекомендується ширше залучати до робочої групи з її підготовки зовнішніх стейкхолдерів та випускників за даною ОНП. Зміст робочих програм дисциплін для підготовки докторів філософії за даною ОНП вимагає удосконалення стосовно сучасних вимог.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

План освітнього процесу для підготовки докторів філософії рекомендується привести у відповідність стосовно циклів даної ОНП. При проведенні анонімного анкетування змісту ОНП доцільно внести питання щодо включення у

навчальний процес освітніх компонентів, які формують науково-професійні якості здобувачів 3-го рівня вищої освіти та питання щодо академічного навантаження.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

З метою покращення якості підготовки докторів філософії за ОНП-204 доцільно ширше популяризувати при їхній підготовці можливості неформальної освіти, повніше залучати аспірантів до проходження вітчизняних і міжнародних онлайн-курсів, тренінгів, вебінарів. У програмах із вступних іспитів до аспірантури за даною ОНП необхідно суттєво оновити наукові літературні джерела.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується суттєво збільшити залучення здобувачів доктора філософії за даною ОНП до участі у програмах міжнародної співпраці, а також покращити їхню публікаційну активність у престижних вітчизняних та зарубіжних виданнях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

З метою більш об'єктивної оцінки знань здобувачів рівня доктора філософії за ОНП 204 та покращення академічної доброчесності до проведення контрольних заходів рекомендується ширше залучати стейкхолдерів.

Критерій 6. Людські ресурси

З метою покращення якості науково професійної підготовки аспірантів за ОНП-204 необхідно на постійній основі залучати до проведення лекційних і лабораторно-практичних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

З метою підготовки дисертаційних робіт за за ОНП-204 на сучасному науково-методичному рівні у МНАУ рекомендується істотно оновити лабораторну апаратуру та обладнання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Для покращення якості реалізації ОНП при підготовці докторів філософії у МНАУ необхідно суттєво покращити взаємозв'язок між роботодавцями та науковими керівниками аспірантів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Для кращої прозорості і публічності при підготовці докторів філософії у МНАУ за ОНП-204 сервісним підрозділам необхідно налагодити повноцінну логістику між сайтами <https://www.mnau.edu.ua/> , <http://surl.li/gtgfj> та <https://pk.mnau.edu.ua/> для зручнішого пошуку потрібних документів та оголошень для різних зацікавлених осіб.

Критерій 10. Навчання через дослідження

З метою підвищення наукової новизни та якості публікацій і дисертаційних робіт аспірантів за ОНП-204 рекомендується вдосконалити процедури рецензування та перевірки наукових робіт на плагіат.

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПАСТУХОВ ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ